

NOORD-BRABANDER

NOMMER 100

'S BOSCH. DONDERDAG 20 AUGUSTUS 1835

Engeland

LONDEN, den 16 Augustus.

Op het levé, laatleden woensdag gehouden, hebben de Bisschop van Exeter en andere leden van het hoogerhuis den Koning petitiën uit verschillende Iersche parochies aangeboden, in welke Zijne Majest. ernstig verzocht wordt, ingevolge den eed, bij zijne krooning afgelegd, de koninklijke prerogatief in de om gelden uit te oefenen van de Iersche kerkwet te vernietigen, die tot de vernietiging der Iersche kerkwetten in gebruik brengen.

Nadat het hoogerhuis, in de zitting van woensdag, het voorstel van den Hertog van Newcastle, om de wet op de municipale corporations geheel te verwerpen, had afgekeurd, heeft het daarin, in beide volgende dagen, ofschoon het bevestigd der wet erkennende, zulke gewichtige wijzigingen gemaakt, dat het hoofdzak, hetwelk de ministeriële partij zich had voorgesteld, hierdoor in rechte opzichten gemist zal wezen.

De Iersche kerkwet is voor de eerste maal in het hoogerhuis gelezen en heeft tweede lezing op maandag den donderdagmiddag.

In het lagerhuis is, benevens de Iersche kerkwet, uitte na eenige aanmerkingen van de zijde der oppositie, zonder opnemng van stemmen, is doorgeslagen, ook de wet ter bewaring der wet in Ierland behoudend en zal denkelijk worden goedgekeurd.

Vóór heeft de kanselier van den exchequer aan dat huis het budget voorgelapt, en met uitvoerige berekeningen trachten te bewijzen, dat het verschil tusschen de inkomsten en uitgaven een overschot van acht maal honderd vijf en dertig duizend ponden zal opleveren, dat echter op een zwaar overschot van twee maal honderd en vijftig duizend ponden moet verminderd worden; ten gevolge der vereischte tegemoetkoming in de nieuwe vestingstelsel leening, waarom men niet kan ook niet moest vaststellen, dat de voordelinge uitkomst van het budget eene gerechtigde vermindering van lasten zou kunnen ten gevolge hebben.

Gisteren is er een kabinetraad gehouden, waarin men verzekert om te besluiten, dat het hoogerhuis verder te volgen heeft, ten aanzien der wet op de municipale corporations, nadat het hoogerhuis daarbij zulke belangrijke veranderingen heeft gemaakt. De ministers zijn, zegt men, niet voornemens, die wet, zoo lang zij in dat huis behandeld wordt, te laten varen, waartoe de oppositie het plan zou hebben hen te noodzaken, door den geest daarvan zoo aanmerkelijk te wijzigen. De ministeriële beschouwen het gedrag der lords als eene belediging, den Koning en het huis der gemeenten aangedaan, en rekenen er op dat dit laatste, indien althans het volk van alle zijden daartoe medewerkt, hunne lordschappen, zoo al niet in deze, dan zeker in de volgende zitting, eene volslagen nederlaag zal doen ondergaan.

Ook is in het lagerhuis door lord J. Russell eene koninklijke boodschap gelezen, waarbij wordt kennis gegeven, dat Zijne Majest. het adres had ontvangen, ter mededeeling der geraden besluiten, betrekkelijk het toonen van oranje-lages in het leger; met bijvoeging, dat de Koning dit onderwerp in overweging zou houden, en dat zijne getrouwe gemeenten overtuigd konden zijn van zijn voornemen, om de meest gepaste middelen aan te wenden ter ontvoering en voorkoming der daarstelling van zoodanige vereenigingen. Deze boodschap is onder groote toejuiching ontvangen.

Frankrijk.

PARIS, den 16 Augustus.

De voorgedragen wet op de drukpers geeft aan de onafhankelijke dagbladen nog altijd ruime stof tot bedenkingen.

De madridsche dagbladen van den 9 vermelden hoofdzakelijk, dat ook in de hoofdstad, in den avond van den 7, eene poging werd gedaan, om de rust te verstoren. In verschillende wijken deed zich de kreet: *Leve de Constitutie!* hooren, doch de gewapende magt was al spoedig op de been, en de zaak had dus geen verder gevolg.

Het gouvernement heeft van Bayona eene telegrafische depeche

ontvangen, van den 12 dater, volgens welke er te Saragossa op nieuw ernstige onlusten waren uitgebroken.

Te Barcelona schijnt de rust voor het oogenblik hersteld. Zintdien men maakt het nu nadere berigten over de onlusten, dat behalve eenige kloosters, ook andere openbare en byzondere gebouwen aldus werden verwoest. Het schijnt dat het volk zich door het voordoor heeft laten wegstellen, dat de veranderingen in de wetten, die door de revolutionaire Regering werden voorgesteld, zijn door de menigte tot den grond toe afgebrand en omver gehaald. Hetzelfde lot is aan de bureaux van het gouvernement te baart gevallen. De municipale raad, die zich tot een provisorische junta vormde, heeft onderscheidene proclamatiën uitgevaardigd, waarbij de bevolking tot rust werd vermaand. Men vindt daarin onder anderen de verzekering, dat de genoemde junta het gezag, dat zij door het algemeen vertrouwen verkreeg, niet eerder in andere handen zal overgeven, dan nadat de Koningin-repentants aan de billijke klachten gehoor zal hebben gegeven. Waarschijnlijk om aan de heethoofden eenige afleiding te geven, heeft men begonnen vrijwilligers aan te werven, die de carlistische banden zouden gaan bestrijden.

De generaal Lander heeft niet alleen zijn ontslag gevraagd, maar daarenboven met zijne familie op fransch grondgebied een schuilplaats gezocht.

Op den 27 der vorige maand is ook de bevolking van Cadix in beweging gekomen, en heeft men daar het zoogenaamde lied van *Riego*, en andere gezangen aangehooren. De plaatselijke autoriteiten, die zulks in den beginne wilden verbieden, werden beledigd en mishandeld, doch toen men de menigte vervolgens ongestoord haren gang liet gaan, heeft zulks geene verdere gevolgen gehad, en eindigde de onlust daarmee, dat men het afschieten der jonge Koningin, onder de Regering van de revolutionaire Regering rondroeg.

De generaal Latre, die tot nu toe het reserve-leger kommandeerde, is tot kapitein-generaal van Nieuw-Kastilien benoemd, terwijl de generaal Mars in Katalouien Lander zou vervangen.

Men verzekert thans, en de *Gazette de France* bevestigt zulks, dat de zending van den engelsche consul te Bayonne, naar het hoofkwartier van don Carlos, zijn doel heeft gemist, daar deze vóór ten stelligste zou verklaard hebben, dat bij alle vreemdelingen, die hem gewapend in handen vielen, van welken rang ook, dadelijk zou laten fusilleren.

Belgie.

BRUSSEL, den 18 Augustus.

Mgr. Pascal Gissi, Internuntius van Z. H. in Belgie, heeft van wege Zijne Heiligheid eene breve aan onze bisschoppen ter hand gesteld. De hoogeerwaarde heer Dehesselle, een der Vikarissen-generaal van het bisdom van Luik, en de eorwaarde heer Beckers, secretaris van het bisdom en Kanunnik der kathedrale kerk, hebben Mgr. den Internuntius van wege Mgr. den Bisschop gaan complimenteren, die beloofd heeft de provincie Luik te zullen komen bezoeken. Mgr. van Bommel heeft op Nieuw zijn bezoek in die provincie afgelegd.

Mgr. de Aartsbisschop van Mechelen heeft een nieuw kollegie te Hoogstraten, in de provincie Antwerpen opgericht; de studien worden in twee afdelingen verdeeld. In het eerste zal les gegeven worden in het fransch, vlaamsch, de geschiedenis, de aardrijks- en rekenkunde enz. In het tweede het grieksch, latijn en al het geen in de kleine seminarien onderwezen wordt. Dit kollegie staat onder het toezigt van den heer P. F. van Erven en zal reeds den 13 October aanstaaende geopend worden.

De *Sabatine*, eene soort van oefening of theologisch disput, hetwelk des zaturdags van elke week aan de oude universiteit van Leuven plaats had en sedert 1550 bestond, is wederom bij besluit van den heer de Ram, Rector der katholieke universiteit te Mechelen, opgericht. Alle zaturdagen, dag, morgen, van 11

van sulken bezette onder loodgi van een der hoogleraren plaats hebben. De het onderwijze zullen overnemen.

Derhalve is door deze stad gekomen de Hertog van Saksen-Meiningen, van Engeland zich naar Duitschland terug begeven.

Nederlanden.

HERTOGENBOSCH, den 19 Augustus.

Gisteren in den namiddag is Z. M. de Koning, benevens H. H. H. prinses Alberte langs Breda gepasseerd, van Hage zich naar Tilburg begevend, Hoogsteden van werden aan de barriere der vesting opgewacht en begroet door den opperbevelhebber den generaal baron Chassé, en den Ed. Achth. heer de Roy, burgemeester der stad; naar men verneemt zal Z. M. na afloop der inspectie in het kamp te Royen zich langs deze vesting naar het Noor begeven. Heden heeft Z. M. te Tilburg audientie verleend.

Naar men verneemt zal het late bat. van de 5de afd. den 29 dezer omstreekt vertrekken en naar de Willemstad vertrekken; terwijl het late bat. van de 2de afd. den 29 en 30, alhier in garnizoen zullen komen. Ook wil men dat den 30. het late bat. van de 7de afd. van hier naar de kantonementen zal vertrekken en het late bat. van de 8ste afd. naar Grave zal marcheren; wordende het late bat. van de 9de afd. den 5. September alhier verwacht.

Bij uitbreiding van het in 1817 door den Koning vastgesteld wetten-reglement voor het Niekerk-Koninkrijk en langs door Hoogstedenzake bevestigd dat de geestelijken van het koninkrijk zullen verplicht zijn, om des nachts, zamen nemende één uur na zons ondergang, gedurende hun verblijf aldaar, dees ietend haaner equipage, de wacht op het dek aan hoord te doen houden.

Hij eene ministeriele resolutie is aan eenigen der heeren gouverneurs te Rotterdam gegeven, dat, voor den vervoer van turf boven de vijf toonen uit de rivieren vervoerd op het terrein van toezigt, de ligging van de geestelijken kan worden achterwege gelaten, zoodra de burgemeesters den tijd tot vervoer van turf op de uitgegeven wettende consenten zullen hebben vermeld.

Naar men verneemt is bij het gouvernement aangevraagd een door de directie van het amsterdamsch ontregot-dok bevestigd plan, tot eenzijdige uitbreiding van gemiddeld en meer gemakkelijkmaking van de transporten der schepen tot de paktuizen daarvan, door middel eener rechte vaart, missgaders de vereeniging van het Rijn-entrepot.

In Rotterdam wordt den 17 dezer gemeld. De predikant J. P. Schelle is thans begonnen hier en daar in het open veld te prediken. Kortellings heeft hij zulks gedaan te Blijden en te Ponderoyen, en laatstleden donderdag te Langeraak bezuiden de Lek. In laatstgemelde gemeente predikte hij voor eene talrijke schaar van menschen, die dorwaarts waren gestroomd.

Hij schiedt den 13 (25) Julij heeft Z. M. de Keizer van Rusland de goddelijke ligting van rekruten in de noordelijke gouvernementen verordend op 5 man van 1000 zielen, gelijk mede die van de gouvernementen Wittebesk, Mohilew, Kijew, Podolie, Volhynie, Minsk, Wilna, Grodno en de provincie Bjelostok insgelijks op 5 man van de 1000 zielen. De ligting moet de 1 November beginnen en den 1 Januarij 1836 afgevoerd zijn. Van de afvoerders der rekruten zal geheven worden het noodige geld voor de uitrusting, op 33 roebels (den minst mogelijken prijs) bepaald.

In een artikel getiteld *Halleysche Komeet* vertelt de *Bredasche Courant* van dinsdag den 28 Julij jl., dat Paus Calixtus (*Calixtus*) meende gelijktijdig, komeet de (die in 1456 verschenen was) en de Turken, die onder *Mahomet II* groote veroveringen op de Christenen gemaakt hadden, in den ban te moeten doen.

De redactie der *Toekomst* heeft de redactie van de *Bredasche Courant* verzocht om te geven, vanwaar zij die wetenschap bekomen heeft. Zij zal de vertelling immers niet vernemen hebben? Men verwacht derhalve van die *opregte en overvloedige* redactie de opgave der bron of bronnen, waaruit zij dit geschiedkundig verhaal heeft gepikt. Zou zij dit gevonden of te zagt gekonst hebben? Het zij wellicht daarvoor een goede behooning gebieden.

In datzelfde tijdschrift onder het opschrift *Toekomen van krankzinnigheid* leest men het volgende:

Er is niet eene misdaad, waarmede men de Jesuiten niet heeft betigt: want kwaadaardigheid en laster zeggen al wat zij willen, en bewegen wrok te koden.

Maar ontrent haren wij in de *Boekzaal der geleerde wereld*, of *Tijdschrift voor de protestantsche kerken*, van Julij 1835, bladz. 55, dat de Jesuiten de *overvloedige* preken!!!

Waarlijk iemand die gezonde bezinnen heeft, kan hoe dit niet schrijven!

Advies van den Prins van Hohenzollern-Hechingen, aan de geestelijkheid van zijn land.

Het *Journal Historique et Littéraire* van Luik deelt in de aflevering dezer maand, vermaningen van den prins van Hohenzollern-Hechingen aan de geestelijkheid van zijn land mede. Het huis van Hohenzollern is katholiek en verdeelt zich in twee takken, te weten: Hechingen en Sigmaringen. Deszelfs bezittingen zijn in Zwaben. Deze vermaningen van den Vorst zijn door een duitsch katholiek dagblad, hetwelk te Augsburg onder den titel van *Sion* verschijnt, bekend geworden. De Vorst beklaagt zich levendig over den geest der geestelijkheid, die hare pligten verzuimd, de kofhuizen bijwoont en de slechtste voorbeelden geeft. Hij verwittigt hen dat, indien zij aan zijne raadgevingen geen gehoor geven, de bestraffing daarop weldra zal volgen. Dit stuk geeft een droevig denkbeeld over den staat der geestelijkheid in dat gedeelte van Duitschland; doch men weet reeds te zeer hoe betreurenswaardig die staat is; eene ongelooftelijke losbandigheid van leerstellingen is in de scholen doorgedrongen; priesters stellen memorien en verzoekschriften ten voordele van het afschaffen van den ongelukken staat der geestelijken op de banden van het gezag, worden meer en meer verbroken en groote ergernissen hebben plaats. Men zou verwonderd kunnen zijn, waarom de Prins van Hohenzollern zich niet meer aan de kerkelijke autoriteit, waarvan zijne staten afhangen, heeft gewend, dan indien die staten, gelijk men vermoent, van het bidden van Constance afhangen, hetwelk geen bisschop heeft, en onder den invloed van den heer van Wessenberg, aan de verworpingen der regeringloosheid en van het Heismus ten prooi staat, dan zal men de bezorgdheid van den godsdienstigen Vorst voor het welzijn zijner onderdanen gevoelen.

Dit Advies kan met recht als eene soort van *Herderlijke brief* beschouwd worden; eenige zinsneden daarnit leeren ons dat die gerigt is tegen de vijanden van het Celibaat en die zoogenaamde hervormers der kerk, die kweekelingen der school van Wessenberg zijn. Ongetwijfeld kan men niet dan den ijver en de goede gevoelens die dit soort van mandement den Vorst hebben voorgeschreven, prijzen. Deze schijnt diep bedroefd te wizen over het verlies der kerkelijke tucht en het verval waarin de geest der eenwen de bedroevende leerstellingen allangstons een gedeelte der duitsche geestelijkheid heeft medegeslept. Men vraagt zich zelfs, is het aan hem om die misbruiken te hervormen, de priesters die hunne pligten vergeten hebben te berispen? Is er in zijn vorstendom geen geestelijk gezag? Is dit gezag stom? Weigert het te spreken? Heeft het geen magt? Staat het met de schuldigen in aanraking of is het meedogenig? Is het niet overtaigd van het kwaad en gevoeld het de noodzakelijkheid niet eener vaardige en wijze hervorming? Dit zijn alle vraagpunten, waar op het voor het oogenblik onmogelijk is te antwoorden, doch wellicht zal de tijd ons leeren en nader inlichten. Wij zullen ons thans vergenoegen eene zinsnede van dit buitengewoon stuk onzen lezers mede te deelen, waaraan zij zullen zien waarnaar toe de geest van onafhankelijkheid en de verandering der leerstelling ongelukkiglijk zoo vele jonge geestelijken hebben vervoerd en hoe gelukkig die landen zijn waar de bisschoppen en kerkvoogden aan de oude leerstellingen standvastig zijn gebleven. Zie hier eenige nitreksels.

Aan de geestelijkheid van het land.

« Ik zie mij gedrongen, eerwaarde heeren pastoren en geestelijken van mijn vorstendom u de volgende overwegingen aan te bieden.

« De zedelijke en godsdienstige volmaking eens volks is eene wezenlijke behoefte van onzen leeftijd, en het is de geestelijkheid vooral die geroepen is om ons dit oogmerk te doen bereiken. Doch helaas! Ik word gewaar dat er in mijn vorstendom priesters zijn, die zich daarmede weinig en zeer oppervlakkig bezig houden, verliezende den tijd of denzelfven niet bestedende, gelijk het behoort, en die door het woord van hervorming niets anders schijnen te verstaan dan eene grootere losbandigheid in hunne levenswijze.

Hoe bedroevend en betreurenswaardig is het geestelijken te zien die hunne bediening werktuigelijk (*mechanisch*) en zonder gevoel uitoefenen; te zien dat zij vergeten dat hij, die ziele van de menschen, die hij is een voorbeeld te geven en zich te doen voorkeuren als eene levendige regel van godsvrucht en andere deugden! Het woord des Ieraars, wanneer hetzelfde door zijne daden wordt wederproken, wordt voor leugen gehouden; even gelijk het godsdienstig gedrag eens onbloeiven priesters voor heichelij en laag ambacht beschouwd wordt.... Een ieder weet hoe de priester omzigtig en voorbehoudeend in zijne redeneringen zijn moet, wil hij de algemeene achtting niet verliezen.

Dit is eene der hoofdredenen, die sedert langen tijd en zoo dikwerf de geestelijke autoriteiten geroept hebben in deze laatste tijden aan de geestelijken den toegang der harbergen te ontzeggen, uit vrees dat de geestelijke waardigheid in de levigheid van een

openbaar gesprek, met het oog van verhooren worden. Doch deze wijze beslezen worden door sommige pastoors niet meer begrepen. « De bijzonderheden welke hier worden aangehaald verstaan wij uit dien verband voor de geestelijkheid te moeten voorbijgaan. Vervolgens gaat de Vorst aldus voort: Hetgeen wonderlijk moet voorkomen is, dat die geestelijken de eerzucht van hun heilzame hervormingen en verbeteringen te spreken, maar zij zich zelfs ook door hun geringe logistrafken en bezettingen wijselijk te dedken, dat alle goede en duurzame verbetering door zich zelfte begunnen moet. Huidloosheid wat kunnen die ontwerpen van hervorming, die tusschen de muren eener herberg gesmeed worden, te weeg brengen? Het is duidelijk, dat die afzien door alleen oordacht zijn. Hoorders, die zich gaande van hunne kudde verwijderen en die den naam hebben om zeek te houden van lange en menigvuldige bijeenkomsten in de herbergen; doen ongelukkiglijk, en mist zonder reden vermoeden, edat zij meer ter harte trekken zich te vermaken als te stichten en de aan hun loevertrouwde kudde te onderwijzen....

Het beuwingen van zich zelve is eene der eerste hoedanigheden van een openbaar ambtenaar. Deze hoedanigheid is veral noodzakelijk voor de pastoors. De partijgeest doet hen in het opinie hunner kudde dalen; indien zij niet door dien geest later medeslepen en zich met belang van hunne hoedanigheden bemoeijen, worden zij ongeschikt voor het ambt. Waars van het kenmerk is, de liefde en eendragt daar te stellen en zij zaaijen twist en tweedragt.

Het grieft mij, aan de geestelijkheid van mijn vorstendom, ten einde de pligten van mijnen last te vervullen, soortgelijke raadgevingen en vermaningen te moeten doen, doch ik koester de vertroostende hoop dat mijne woorden gunstig zullen ontvangen worden door diegenen, welke zulks aangaat en zij de straffen zullen vermijden, die voorbehouden zijn voor hen, welke in het verzuimen van hunnen pligt en in de ongehoorzaamheid aan de bevelen hunner oversten zonden volharren. De Vorst voegt er bij, dat ingeval van weigering om zich te onderwerpen, de straf hun wachten zal, en eindigt met de getrouwe geestelijk uit te noodigen om door zijn voorbeeld en vermaningen de schuldigen tot hunnen pligt terug te brengen.

Dit stuk is gedagteekend Februarij 1834, en geteekend *Frederik prins van Hohenzollern-Hechingen*. Het schijnt dat hetzelfde in Duitschland niet bekend is geweest voor en aler hetzelfde door het dagblad, getiteld *Sion*, is medegedeeld geworden. Het is een gedvinkwaardig stuk voor het beoerf, hetwelk het katholieke Duitschland verwoest.

Uit een rapport, hetwelk opgemaakt is ten gevolge van een bevoeren gedaan onderzoek nopens den staat der protestantsche geestelijke kerk in Ierland, is gebleken, dat in Ierland 850 gemeenten gevonden worden, waarin geen 50 leden waren die tot dat kerkgenootschap behooren; 199 waarin minder dan 10 leden; 189 waarin geen 20 leden gevonden worden; en 133 onder de 30 zielen; 107 onder de 40 leden, in 77 gemeenten waarin geen 50 leden waren; en des niet te min zijn voor alle die gemeenten leeraren benoemd, die de tienden en al de kerkelijke inkomsten genieten, welke leeraren meest alle zich elders en bijzonder in Engeland ophouden en aldaar hunne inkomsten verteen; en hunne bediening, waar zulks nodig geoordeeld wordt tegen eene geringe uitkeering laten waarnemen.

De redenen van ontevredenheid der ingezetenen van Ierland zijn dus niet ongegrond; meest alle behooren zij tot het roomsch katholiek kerkgenootschap, en bosen en behalven dat zij voor het onderhoud hunner priesters moeten zorgen en in de behoeften van hunne godadienst voorzien, zien zij dat de inkomsten van die goederen, die door hunne voorouders tot onderhoud van hunnen godadienst zijn gesticht, en hen zoo onregtvaardig ontnomen zijn, bij andere genoten, en buiten lands vertoerd worden, terwijl door de uitvoering van die opkomsten hun eigen land wordt verarmt.

Aan dit toenemend misnoegen is dan ook bijzonder toe te schrijven, de weerstand die eenige in de laatste jaren bij de inzameling der tienden, ondervonden hebben; en daar het te voorzien is, dat zulks jaarlijks zal toenemen, en ook, mag men veronderstellen, uit beginselen van regtvaardigheid, is het gouvernement eindelijk beoacht geworden deswegens maatregelen te nemen, en nieuwe verordeningen daar te stellen.

Op den 7 Julij heeft lord *Morpeth* eene bill of ontwerp van wet aan het huis der gemeente te Londen aangeboden, waarbij niet alleen nopens de heffing der tienden eene verandering wordt voorgedragen, maar tevens eenige billijke wijzigingen met betrekking tot de kerkleeraren.

De heffing der tienden zal bij die wet worden afgeschaff, en in eene grondbelasting veranderd berekend tegen 70 ten honderd waar op de opbrengst der tienden geschat is, en welke belasting niet door de pachters maar door de eigenaren der landerijen zal worden betaald.

Aan de kerkleeraren of het fonds der geestelijken, zal 75 ten honderd van de geachte opbrengst der tienden worden gewaarborgd; de 5 ten honderd die toe deze zullen te kort komen, zal uit srijks kasse worden gesubsidieerd.

Bij het tweede gedeelte van de wet, wordt voorgedragen, dat in die gemeenten waar in geen 50 leden van de geestelijke kerk gevonden worden, de leerars plaatsen bij uitsterven niet meer te vervullen, en den dienst aldaar door een nabij staande leeraar, onder geaot van eene toelage van 10 tot 50 ponden sterling of 120 en 600 gulden helle, te doen waarnemen, en om de tractementen van de leeraren in meer rijkke gemeenten op 300 ponden of 3600 gulden te verminderen, en om het overschietende van het kerkelijk fonds te doen strekken, tot onderwijs der jeugd van alle kerkelijke genootschappen, onder onderscheid en dus ook ten behoeve van de roomsch-katholijken.

Ofschoon door deze wet, de heffing der tienden of de daar voorgestelde grondbelasting meer zal verzekerd worden, en misdien ook de bezoldiging der protestantsche leeraren, zal dezelve evenwel veel tegenkanting ondervinden. — De heer *Peel* en de zijne hebben het mogelijke aangewend de wet in twee deelen te splitsen en ieder gedeelte afzonderlijk te behandelen; wat de voordragt der tienden aangaat, zullen zij zich bezielden, om eenige veranderingen in de kerkelijke ordeningen aan te brengen; doch het huis der gemeenten heeft deze scheiding verworpen. En is bezig de wet in deszelfs geheel te behandelen, en zal wel denklijk bij dat huis alzo worden aangenomen (*).

De bedoeling van den heer *Peel* is niet mogelijk te gissen; berekenende dat de tienden bij voortdoring niet meer in te vorderen zullen wezen. Wil men ten deze als het yare eene kleine opoffering doen en wel om de inkomsten der geestelijken te waarborgen, terwijl men alle misbruiken in het genieten van de inkomsten door de kerkleeraren wil laten voortduren, lever dan een klein gedeelte ten voordeele van de dissenters te doen strekken, en het is wel te veronderstellen dat de kamer der lords in dat gevoelen zal deelen en de aangenomen wet bij het huis der gemeenten verwerpen.

Die heeren schijnen niet te willen bevroeden dat de roomsch-katholijken, ja dat bijna de gansche bevolking van Ierland, die zoo lang in de onderdrukking hebben geleefd, en de goederen door hunne voorouders gesticht zoo vele jaren tot andere einden hebben zien gebruiken, ten gevolge van dien nog toegevend willen handelen, en zich te vrede houden met een klein gedeelte van die goederen, na dat in de billijke behoeften van de protestantsche kerk zal zijn voorzien, en de verzekering zullen hebben bekomen, dat in het vervolg de opkomsten van dezelve, niet meer buiten lands zullen worden verkwist, bij het torgen van hun goet, maar zullen worden, en eindelijk tot de behoeften der geestelijke kerk die goederen te vergen.

De ondertinding heeft meermalen geleerd dat het weigeren van billijke vorderingen, eindelijk ten gevolge heeft, dat men later meer moet toestaan dan in het eerst verzocht was.

Dat men zich herinnere, wanneer over eenige jaren de roomsch-katholijken in Engeland eene meerdere vrijheid voor hunnen godadienst verzochten, de weigering eener emancipatie, die later bij het huis der gemeente werd toegestaan, doch bij de kamer der lords meermalen is verworpen, is later op eene volkome gelijkstelling uitgelopen en op de toekoming van een aantal regten en voordelen, welke de roomsch-katholijken in het eerst gaarne zouden hebben opgeofferd, en het is te voorzien dat dit eindelijk ook het geval wezen zal met opacht tot de inkomsten en bezoldiging van de protestantsche kerk in Ierland, waaneer de kamer der lords de thans aangezende wet zal komen te verwerpen.

N.

(1) Deze wet is reeds aangenomen, en naar het hoogethuis vastouden.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

EERSTE DEEL.

DER

MEDICINALE BOEKWERKEN.

Verkrijgbaar bij de Gebroeders *LANGEBAUWISSE*, te 's Bosch.

1. J. P. MICHEL, Med. Doct. te *Amsterdam*, Geneskundige Verhandeling over den aard, oorzaken, kenteekenen en gevallen der **BORST-WATERZUCHT**, benevens dertelver wijze van genezing. f 1-40.
2. FORMEY, Proeve eener waardering van den **POLS**. Eene hoogst belangrijke bijdrage tot de leer der teekenen van gezondheid en ziekten, uit het hoogd. vrij vertaald door A. MOZZ, Med. Doct. f 2-40.
3. G. A. L. SANDER en G. H. WACHTER, Med. Doct. Hippocrates Magazijn, toegewijd aad den geheelen omvang van de geneeskunde, beschouwd als wetenschap en kunst. 7 DL. f 1-30.
4. WILSEN PHILIP, Med. Doct. over de zwakke Spysvertering en alle daaruitkomende ziekten, naar het Engelsch en met aantekeningen vermeerderd, door H. S. HANSEN, geneesheer. f 2-30.

5 W. G. BECKER, Dr., Raadgevingen aan Hypochondristen, ten
Hedare van allen die met de Miltaden gekweld zijn of worden
door deze kwaad te zullen worden aangerand f 2-40. ter hooft.

6 H. S. NUYMANS, Franchandeling, op het gebied der Genees- en
Heelkunde; inhoudende:
I. J. E. FORMEY, over de Encyphalisten der kinderen.
II. J. JOHNSON, over de Ziekte van het Hart.
III. J. ARRHORUM RHO, over de Doerle.
IV. C. P. HENSINGER, over de Ontsteking en Vergroo-
ting der Milt. Nieva, uitgave, A. 7 2 80.

D. E. S. S. EN, O. V. A. N. G. E. L. T. E. N. V. O. R. D. E.
H. E. R. G. A. N. S. G. H. E. J. A. A. C. H. gebect op indous: Ver-
taald, uit het Latijn met inzage van den grondtekst;
door M. A. VAN STRAATEN, R. K. P. te Ze-
termere en Zegwagard, zal binnen den tijd van zes weken,
met Godakenning der Geestelijke Oerhede, het licht zien.
Bij den Boekhandelaar J. W. TEN TEGENHAGEN te
de Hage.

Heeren Boekhandelaars, worden verzocht op te geven hoe-
veel Exempl. zij behoeven.

BEKENDMAKINGEN.

in het dorp **Zich**, twee uren van 's Bosch, op het Kasteel
ZWANENBURG, tot een aangenaam Land-
en Waterrecreatie-land met meer omtrent **R. D. U-**
KENS, haarens S. T. d. d. en **K. O. R. E. S. H. O. U. S.**
voor **P. A. A. R. D. E. N.** en **R. I. T. U. I. G. E. N.** des jor-
meeden met gebruik van een **V. I. J. V. E. R. T. I. E.**
Iemand hier toe belangt en die adresere zich bij de Eige-
nares en bewondster, Mejufvrouw de **Wed. L. J. V. E. L. E.**

De Notaris **D. E. B. E. R. G. H.**, residierende
te 's Hertogenbosch, heeft voor zijne respec-
tore principalen in het openbaar provistoel
verkocht:

- Binnen 's HERTOGENBOSCH.*
- 1 Koop. Een wel ter Nering staande **H. U. I. S.** en **E. R. V. E.**, genaamd **het Slagke**, gequoteerd f. 403, op de Smalle Haven, met de Slagke voor 1250 «
 - 2 Koop. Een **HUIS**, **O. P. E. N. P. L. A. T. S. J. E.** en **E. R. V. E.**, geg. A. 491, in de Korte Tolbrugstraat, voor f. 350 «
 - 3 Koop. Een **HUIS** en **E. R. V. E.**, geg. I. 259, op den Vughterdijk, in het straatje achter den Schutsbogaard, voor f. 140 «
 - 4 Koop. Een **HUIS** en **E. R. V. E.**, neven het vorige, voor f. 175 «
 - 5 Koop. Een **HUIS** en **E. R. V. E.**, daarnaven, voor f. 270 «
 - 6 Koop. Een **HUIS** en **E. R. V. E.**, daarnaven, voor f. 145 «
 - 7 Koop. Een **HUIS** en **E. R. V. E.**, daarnaven, voor f. 160 «
 - 8 Koop. Een **HUIS** en **E. R. V. E.**, daarnaven, voor f. 300 «
 - 9 Koop. Een **HUIS**, waarin **V. I. J. F. W. O. N. I. N. G. E. N.**, geg. F. 268, op de Weversplaats, voor f. 835 «
 - 10 Koop. Eine groote wel ter Nering staande **W. I. N. K. E. L. H. U. I. Z. I. N. G. E.**, met **O. P. E. N. P. L. A. T. S.** en geoor **P. A. R. K. H. U. I. S.** daarachter, geg. H. 358, in de Vughterstraat en achter uitkomende in de Stoofstraat, voor f. 5900 «
- Alles bij gedrukte Billoetten breeder omschreven, zullende de Finale Verkoopung geschieden op Woensdag den 26 Augustus 1835, des avonds ten 6 ure, in het **Oud Stads Koffijhuis**, bewoond bij **P. M. HORNMAN**, staande aan de Markt, neven het Stadhuis, te 's Hertogenbosch.

De Notarissen **V. A. N. D. E. V. E. N.** en **D. E. B. E. R. G. H.**, residierende te 's Hertogenbosch, zullen aldast in het
Oud Stads Koffijhuis, bevoond bij **P. M. HORNMAN**,
staande aan de Markt, neven het Stadhuis, op Woensdag
den 26 Augustus 1835, provistoel, en op Woensdag den
9 September daaraanvolgende, Final, telkens des namid-
dags ten 3 ure, Verkoopung:

Een **H. O. U. T. B. U. S. C. H.** beplant met volwassen drie-
jarige **H. A. R. T. E. T. E. T. E. N.**, daerme behoorende **V. O. O.**
E. O. M. T. A. L. I. N. G., van **2 W. A. R. E. M. A. G. T. H. O. M. E. N.**,
genaamd **Raatsbosch**, groot 6 Rouders, 46 Rooden en 40
Ellen, onder **Baren** aan de Noeren, omtrent den Melvoirt-
sche Molen, bij het Kadaster bekend, Sectie B. Nis. 250,
251, 252.

Oef 1835 van de gronddiellen aangeslagen vobr f 500, hebben de
deur het vijgand **Hat** hout in 1833, zuiver opgebracht f 801 «

Bij **P. E. I. M. M. E. R. M. A. N. S.** te 's Bosch,
zullen zijne bekomen, daerme behoorende, de
B. A. T. L. E. J. E. N., **E. R. U. I. S. S. I. S. C. H. E.**, **B. U. I. K-**
S. C. H. E. S. M. E. E., en **K. A. G. C. H. E. L.**, **E. S. S.** en
V. E. I. T. E. S. C. H. A. A. L. K. O. O. L. E. N., **B. N-**
H. O. U. T. S. T. E. E. N. T. E. N., alle soorten van
V. U. I. L. E. R. T. E. N. Te bepalen, te bepalen, te bepalen.

UIT DE HAND TE KOOP.

Een Goed Bebandsch **K. A. R. R. B. T. J. E.** op Riemen te ha-
vragen bij **H. V. A. N. A. E. M. P. E. N.**, Mr. Zadel-
maker in de Vughterstraat te 's Bosch.

MARKTBERIGTEN.

BRUXELLES, den 11 Augustus.
Rogge, per 100 pond f 1.40 = 0.00.
Bachwit, } *het nederlandsch milt,* } 1.70 = 0.00.
Haver, } } 2.00 = 0.00.
Garst, } } 0.40 = 0.00.
Het nederlandsch pond boter } 0.36 = 0.34.
De vier nederlandsche ponden roggebrood 27 cents.

AMSTERDAM, den 17 Augustus.
Tarwe, als voren, 125, 126 pond Vriessche f 145, 146; 123, 127
pond dito f 146, 156; 126 pond Oostriessche f 140.
Rogge, in een doek, 118, 120 pond Oerijassel f 118, 112; 123 pond
jarige dito f 134.
Garst, in een doek, 109 pond N. Oldammer Winter f 120, 95 pond
O. Vriessche Winter f 80.
Haver, zonder hander.
Bachwit, op de verhoogde prijzen zonder koopers.
Kooktaad, dadelijk niet in omgegaan, op bereiding f 9. Vats
in September 63 p. vl.; in October 64 p. vl.
Lijnzaad, f 20 layer, 104, 106 pond Archangel f 8 1/2, 2.
Hennipzaad, stil, f 190 à 230

SCHIEDAM, den 17 Augustus.
Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, f 19.75 } zonder de belaa-
Amst. Proef het " " " " } 22.50 } ting.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te Londen waren den 15: 3 pCt. gec. 89 3/8; Spanje 47; Portu-
gal 89 1/2; Holland 24 pCt. 54; 5 pCt. 102.
Te Parijs den 16, uitsofde van zondag geene fondspoting.
Te Antwerpen waren den 18: Belg. 99 1/2; O. Metall. 102 1/2;
Sp. perp. 35 1/2; Cortes 32 1/2; Id. Conpons 20; Uitg.
15 1/2; Nap. renten 9 1/2; Sicil 93 1/2; Rom. E. 99 1/2; Id te
Antw. 97; Braz. 84 1/2.

BEURSPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM.

DINGSdag, den 18 Augustus.

	pCt.	Laagste Hoogste Koers				pCt.	Laagste Hoogste Koers		
		koers.	koers.	4 1/2 uur.			koers.	koers.	4 1/2 uur.
NEDERLANDEN.					SPANJE.				
Werkst. Schuld.	2 1/2	54 1/2			Gort. Bons. Lond.	5	33 3/4	33 3/4	
Werkst. Schuld.	5	40 1/2			NAPELS.				
Bijgestelde dito					Certificaat L. e. B.	5			
Kansbiljett. dito		24 1/4	24 5/16		Dito Falco et C.	5	92 1/4		
Amort. Syndik.	4 1/2	93 3/8	94	93 7/8	Leen. Lond. R.	5			
Dito dito	3 1/2	78 1/2	78 1/2		RUSLAND.				
Schuld. bij					Obl. Hoge	5	103 7/8		
Handel-Maats.	100 1/2				Dito dito 18 1/2	5	103 1/2	103 1/2	
Nieuwe dito	4 1/2				Gert. dito 18 1/2	5	99 3/8		
FRANKRIJK.					Obl. te Londen	5			
Inscr. Grootb..	3				Certif. te Hamb.	5			
ENGELAND.					Inscrifv. Assig.	6	69		
Dito per 12 Ang.	3				Certificaat dito	6	69 1/2		
SPANJE.					PORTUGAL.				
Perpet. Amst.	5	36	36 1/2	36	Obligation te Lond.	3			
Dito rood	3	22 3/4	23	22 3/4	POLEN.				
Bijgest. 3 pct. Sch.		15 1/2	15 1/2	15 1/2	Aand. Loot. A. 300				

Koers van het Geld: Beleen. 2 1/2 en Prol. 3 1/2 pCt.